

Jeg har gitt dere et forbilde... v/ biskop Stein Reinertsen

Det var like før påskehøytiden, og Jesus visste at hans time var kommet da han skulle gå bort fra denne verden og til sin Far. Han hadde elsket sine egne som var i verden, og han elsket dem helt til det siste.

De holdt måltid. Djevelen hadde alt gitt Judas, sønn av Simon Iskariot, den tanken i hjertet at han skulle forråde ham. Jesus visste at Far hadde gitt alt i hans hånd, og at han var utgått fra Gud og gikk til Gud. Da reiser han seg fra måltidet, legger av seg kappen, tar et linklede og binder det om seg. Så heller han vann i et fat og begynner å vaske disiplenes føtter og tørke dem med linkledet som han hadde rundt livet. Han kommer til Simon Peter. Peter sier: «Herre, vasker du mine føtter?» Jesus svarte: «Det jeg gjør, forstår du ikke nå, men du skal forstå det siden.» «Aldri i evighet skal du vaske føttene mine», sier Peter. «Hvis jeg ikke vasker deg, har du ingen del i meg», svarte Jesus. Da sier Peter: «Herre, ikke bare føttene, men hendene og hodet også!» Jesus sier til ham: «Den som er badet, er helt ren og trenger bare å vaske føttene. Dere er rene - men ikke alle.» For han visste hvem som skulle forråde ham. Derfor sa han: «Dere er ikke alle rene.»

Da han hadde vasket føttene deres og tatt på seg kappen, tok han plass ved bordet igjen. Så sa han til dem: «Forstår dere hva jeg har gjort for dere? Dere kaller meg mester og herre, og dere gjør det med rette, for jeg er det. Når jeg som er herren og mesteren, har vasket deres føtter, da skylder også dere å vaske hverandres føtter. Jeg har gitt dere et forbilde: Slik jeg har gjort mot dere, skal også dere gjøre. Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Tjeneren er ikke større enn herren sin, og utsendingen er ikke større enn han som har sendt ham. Nå vet dere dette. Og salige er dere så sant dere også gjør det. Joh 13,1-17

Når Tro og Lys inviterer til takkegudstjeneste for Jean Vanier og det han har fått bety, er det helt topp å lese denne teksten. For det er en Tro og Lys tekst som Tro og Lys over hele verden er glad i. La oss høre hva Jean Vanier sier om den:

«Ved L´Arche oppdaget vi ganske fort hvor viktig det er å vaske hverandres føtter. Det er spesielt viktig for oss fordi de menneskene vi tjener lever med forskjellige former for utviklingshemming og forstår derfor ikke alltid Guds ord eller en tekst. Så handlingen som går sammen med teksten gir en ny betydning.» (Jean Vanier, The Gospel of John, The gospel of relationship s 93)

For ett år siden var jeg utrolig heldig. Jeg fikk lov til å være med på generalforsamling for Tro og Lys i Libanon. Det var Tro og Lys mennesker fra hele verden i alle aldre, og med alle slags funksjonshemmede, en utrolig opplevelse som jeg aldri vil glemme. En ettermiddag var vi alle samlet i et stor kirkerom. Alle ble delt inn i grupper på ca 8-10 personer. Vi fikk et vaskevannsfat, en kanne med vann og et håndklede. Vi skulle vaske hverandres føtter. Hvorfor: Fordi Jesus sa at slik han hadde vasket disiplenes føtter, skal vi vaske hverandres føtter.

Men det var ikke så lett for disiplene å bli vasket av Jesus. Jeg tror det var to ting som var veldig vanskelig for dem, og som jeg kjenner meg godt igjen i.

Peter reagerte voldsomt: «Aldri i evighet skal du vaske føttene mine.» Det ene vanskelige var: Jesus gjør feil jobb. Disiplene hadde jo sett hvordan Jesus hadde gjort undere. Han talte som ingen annen kunne. De forstod at han var helt spesiell. Johannes døperen sa om Jesus at: «Jeg er ikke en gang verdig til å knytte sandalremmen hans.»

Det var slavene som skulle vaske føttene, ikke Jesus. Den siste som skulle vaske disiplenes føtter var Jesus. Men så sitter han der med vaskevannsfatet foran dem. Han har tatt av seg den ytterste kappen, den som gav han verdighet, og gjør slavens jobb. Han gjør feil jobb. Men dette var viktig for Jesus, ja, så viktig at hvis ikke han fikk lov til å vaske deres føtter, kunne de bare gå.

I dag må vi høre Jean Vanier sin stemme: Han sier:

Jesus som kneler ned som en slave viser oss mysteriet at Ordet ble menneske. Å knele ned er ikke bare en gest på ydmykhet, det er åpenbaringen av hvem Gud er, hvem Jesus er. Han kom som en tjener for å sette oss fri til å leve i et kjærlighetsfellesskap med oss.» (s.91)

Vi må bøye oss ned for å se Gud, fordi Gud bøyde seg ned til oss da Jesus ble som en av oss. Det andre som var vanskelig for disiplene og for meg, er å ta imot noe som man ikke hadde gjort seg fortjent til. Å ta imot kan være mye vanskeligere enn å gi. For meg har det vært godt å være i Tro og lys, for det fellesskapet handler det ikke om å vise alt vi får til, men å være som den vi er. Vi tar imot mye mer enn vi gir.

Da vi vasket hverandres føtter i Libanon, skulle jeg begynne. Jeg hadde aldri vært med på det før, så jeg gjorde det helt feil. Jeg begynte å helle alt vannet i vaskevannsfatet. Men det var jo ikke lurt, for da ville jo den siste som fikk vasket føttene sine gjøre det i skitten vann. Jeg skulle vasket føttene med vannstrålen fra kannen, og ikke med vannet i vaskevannsfatet. Jeg hører noen som kommenterer. «Nå gjør han det feil.» Da sier en vennlig til meg: «Det går bra.» Et fellesskap hvor vi kan være med våre feil, sårbarhet, Det handler ikke om å prestere, men å være til.

Det skjer noe når vi vasker hverandres føtter. Det skapes fellesskap. Det vi trenger aller mest som mennesker. Jesus sier ikke lenge etter at han har vasket disiplenes føtter. «Dere er mine venner.» Det var jo derfor Jesus kom, for å skape fellesskap. «Building communities, Bygge fellesskap er «Tro og Lys ord». Symbolet til Tro og Lys er jo en båt med alle slags mennesker. Et fantastisk symbol. Vi er i samme båt. Vi hører til hverandre.

Peter tenkte da han protesterte at det handler om en trekant, hvor noen er på toppen, dvs. Jesus, mens andre er på bunnen, de som gjør slavenes jobb. Men Jesus tenker annerledes: Han bygger fellesskap, en kropp, med alle mennesker uavhengig av funksjonsevne.

Det skjer også noe annet viktig når vi vasker hverandres føtter. Det skapes enhet. Jean Vanier var opptatt av at alle som tror på Jesus, må være sammen. Han skriver:

«Selv om vi ikke alltid kan feire nattverden sammen, og spise Jesu legeme sammen, kan vi i det minste vaske hverandres føtter, i et øyeblikk av nåde og enhet. Det Jesus ønsker er å føre sammen i enhet alle Guds barn som er spredt rundt omkring.» (s.93)

Jeg vil legge til: Mitt håp er at Tro og Lys arbeidet verden over, også her i Norge kan være en inspirasjon til å skape enda mer enhet. Denne gudstjenesten er et godt eksempel på det.

Til slutt Tenk om vi hadde vært der sammen med disiplene. Kjent Jesus hender når han vasket våre føtter. Hvordan ville det vært. Det får vi ikke oppleve her på jorden. Men i hver kirke er det et fat med vann, hvor vi en gang er blitt vasket. Da gangen vi ble døpt. Ble vi døpt til Jesus. Han var der. Vi ble døp i Faderens, Sønnen og Den Hellige Ånds navn. Og vi kom så nært Jesus som det er mulig å komme. Vi kom «I Kristus.»

En gang jeg var i Egypt, så jeg et underlig ikon mange steder, som jeg måtte skaffe meg. Det var nesten så jeg tenkte, her er det en feil. Det var en som vasket den andres føtter, men det rare var: Det var ikke Jesus som vasket føttene, men en mann som vasket Jesu føtter. Peter fikk rett: «Jesus, det er jeg som skal vaske dine føtter, ikke omvendt. Så fikk jeg høre historien:

På 400 tallet var det en munk som het Bishoy. Han bad en dag til Gud om å få lov til å tjene Jesus. Neste dag kom det en fattig mann gående forbi klosteret. Bishoy gikk bort til ham og vasket føttene hans og pleiet ham. Han tenkt ikke mer på mannen. Da Bishoy la seg den natten, viste Jesus seg for ham. Han fikk se hvordan Jesus hadde tatt plassen til den fattige mannen. Føttene han vasket tilhørte ikke den fattige, illeluktende mannen, men Mesteren selv. Med ett forstod han: "Det du har gjort mot en av disse mine minste, har du gjort mot meg." Han hadde vasket Jesu føtter.

Det går en vei fra å vaske hverandres føtter ut i livet. Jean Vanier sier om det som skjedde da Jesus vasket disiplenes føtter:

«Jesus vasker føttene til sine disipler, til om med til Judas. Han vasker dem med ømhet, til og med med glede. Han må ha tatt hver fot med mildhet. Mes han vasker, renser han deres sår med ømhet og lidenskap. Han sier til hver av dem: «Jeg har tillit til deg og jeg elsker deg. Nå, stå opp fordi jeg trenger dine føtter til å gå rundt i verdens å fortelle de gode nyhetene. Dere er her for å fortsette mitt oppdrag. Jeg vil gi deg Den Hellige Ånd, så du kan stå opp.» (s.91)

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var er og blir en sann Gud fra evighet og til evighet.
Amen

Stein Reinertsen

Kristiansand 04.06.2019